

RAIFFEISEN DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND

Financijski izvještaji

za godinu zaključno s 31. prosincem 2008. godine
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje	1
Izvještaj neovisnog revizora	2
Račun dobiti i gubitka	4
Bilanca	5
Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda	6
Izvještaj o novčanom toku	7
Bilješke uz financijske izvještaje	9-41

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava društva Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. (u nastavku "Društvo") dužna je pobrinuti se da financijski izvještaji Raiffeisen dobrovoljnog mirovinskog fonda (u nastavku "Fond") pružaju istinit i fer pregled stanja u Fondu, kao i njegove rezultate poslovanja za navedenu godinu.

Nakon provedbe odgovarajuće kontrole, Uprava Društva očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Društva pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće;

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Fonda, i dužna je pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Fonda te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

U ime Uprave Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o, za Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond:

Direktorica
Mandica Zulić

Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.

Magazinska 69
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

30. ožujka 2009. godine

Izješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela u Raiffeisen dobrovoljnom mirovinskom fondu:

Obavili smo reviziju financijskih izvješćaja Raiffeisen dobrovoljnog mirovinskog fonda (u nastavku: "Fond") koji se sastoje od bilance Fonda na dan 31. prosinca 2008. godine, računa dobiti i gubitka Fonda i izvješćaja o promjenama u neto imovini Fonda i izvješćaja o novčanom toku Fonda za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvješćaje.

Odgovornost Uprave za financijske izvješćaje

Sastavljanje te objektivni prikaz financijskih izvješćaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja i Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima potpadaju u djelokrug odgovornosti Uprave Društva Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. (u nastavku: "Uprava Društva"), a to obuhvaća: ustrojavanje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvješćaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika te davanje računovodstvenih procjena primjerenih danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvješćajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvješćaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu. Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvješćajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvješćaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvješćaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Fondu. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave Društva, kao i prikaza financijskih izvješćaja u cjelini. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2008. godine, te rezultate njegovog poslovanja, promjene u neto imovini i novčane tokove Fonda za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlaštenu revizor

Zagreb, Republika Hrvatska

30. ožujka, 2009. godine

Račun dobiti i gubitka

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješke	2008.	2007.
Prihodi od ulaganja			
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	3	3.891	25.246
Prihod od kamata i amortizacija premije/ (diskonta) imovine s fiksnim dospeljem	4	10.298	6.138
Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata		1.604	1.400
Prihod od dividendi		2.185	709
Ostali prihodi		521	18
Ukupni prihodi od ulaganja		18.499	33.511
Rashodi			
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	3	(31.775)	(2.995)
Negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata		(3.882)	(1.676)
Rashodi s osnova odnosa s društvom za upravljanje	5	(5.791)	(4.736)
Naknada banci skrbniku		(256)	(211)
Transakcijski troškovi		(1.015)	(1.368)
Ostali rashodi		(89)	-
Ukupno rashodi		(42.808)	(10.986)
Neto (gubitak)/ dobit od ulaganja u vrijednosne papire		(24.309)	22.525
Nerealizirani dobiti od ulaganja u financijske i derivativne instrumente			
Nerealizirani (gubici)/dobici na ulaganjima u financijske instrumente	6	(48.446)	8.481
Nerealizirani gubici od derivativnih instrumenata		-	(332)
Neto tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire		2.733	(585)
Ukupno nerealizirani (gubici)/dobici od ulaganja u vrijednosne papire i derivativne instrumente		(45.713)	7.564
Neto (gubitak) / dobitak za raspodjelu udjelničarima		(70.022)	30.089
Smanjenje/ (povećanje) neto imovine od poslovanja fonda		70.022	(30.089)

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

U ime Uprave Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o., Zagreb, za Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond:

Direktorica
Mandica Zulić

Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim
fondovima d.o.o. Zagreb

Magazinska 69
10000 Zagreb, Republika Hrvatska
30. ožujka 2009. godine

Bilanca

Na dan 31. prosinca 2008. godine

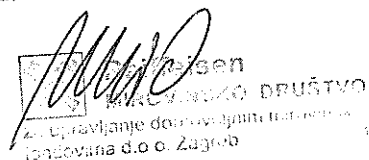
(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješke	2008.	2007.
Financijska imovina			
Vrijednosnice u posjedu do dospjeća	7	146.434	66.756
Vrijednosnice raspoložive za prodaju	8	16.992	64.537
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	140.345	196.685
Zajmovi i potraživanja	10	28.600	-
Ostala imovina	11	2.051	544
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	12	2.077	23.249
Ukupna imovina		336.499	351.771
Obveze			
Obveze	13	2.181	17.994
Neto imovina fonda za raspodjelu udjelničarima		334.318	333.777
Broj izdanih udjela	14	2.613.737,1352	2.088.913,9360
Vrijednost udjela na kraju godine		127,9079	159,7848
Novčani primici od članova Fonda		339.723	256.164
Novčani primici po osnovi državnih poticaja		36.552	36.552
Izdaci s osnove promjene članstva		(5.662)	(5.534)
Novčani izdaci temeljem isplate mirovina		(19.180)	(7.772)
(Gubitak) /dobit tekuće godine za raspodjelu udjelničarima		(70.022)	30.089
Zadržana dobit za raspodjelu udjelničarima		52.893	22.804
Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju		14	1.474
Ukupno obveze prema izvorima imovine		334.318	333.777

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

U ime Uprave Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o., Zagreb, za Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond:

Direktorica
Mandica Zulić

Magazinska 69
10000 Zagreb,
Republika Hrvatska

30. ožujka 2009. godine

Izveštaj o promjenama u neto imovini Fonda
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješke	2008.	2007.
POVEĆANJE NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA			
Neto (gubitak) / dobit od ulaganja u vrijednosne papire		(24.309)	22.525
Ukupno nerealizirani (gubici) / dobiti od ulaganja u vrijednosne papire i derivativne instrumente		(45.713)	7.564
Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju		(1.460)	1.313
Povećanje neto imovine od poslovanja fonda		(71.482)	31.402
Novčani primici od članova Fonda		83.559	83.705
Novčani primici po osnovi državnih poticaja		-	13.759
Izdaci s osnove promjene članstva		(128)	(1.001)
Novčani izdaci temeljem isplate mirovina		(11.408)	(4.188)
Ukupno povećanje od transakcija s obračunskim jedinicama Fonda		72.023	92.275
Ukupno povećanje neto imovine		541	123.677
NETO IMOVINA			
Na početku razdoblja		333.777	210.100
Ukupno povećanje		541	123.677
Na kraju razdoblja		334.318	333.777
BROJ OBRAČUNSKIH JEDINICA			
Izdane obračunske jedinice s osnove doprinosa		607.316,4220	540.209,7580
Izdane obračunske jedinice s osnove državnih poticaja		-	87.398,3572
Povučene obračunske jedinice temeljem istupanja iz fonda		(918,41969)	(6.858,5860)
Povučene obračunske jedinice temeljem isplate mirovine		(81.574,8032)	(27.453,3976)
Broj obračunskih jedinica	14	524.823,1992	593.296,1316

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

U ime Uprave Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. Zagreb, za Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond:

Direktorica
 Mandica Zulić

Magazinska 69
 10000 Zagreb,
 Republika Hrvatska
 30. ožujka 2009. Godine

Izvještaj o novčanom toku Fonda

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješka	2008.	2007.
Poslovne aktivnosti			
Neto (gubitak) /dobit tekuće godine		(70.022)	30.089
<i>Usklađenje neto dobiti za neto novac (korišten) u poslovnim aktivnostima</i>			
Prihod od kamata		(10.298)	(6.138)
Prihod od dividendi		(2.185)	(709)
Neto realizirani gubici / (dobici) od vrijednosnica raspoloživo za prodaju		1.254	(3.105)
Neto nerealizirani gubici / (dobici) od vrijednosnica po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		48.446	(8.481)
<i>(Gubitak) / dobit iz redovnog poslovanja prije promjena u obrtnim sredstvima</i>		(32.805)	11.656
<i>Promjene u obrtnim sredstvima:</i>			
Povećanje vrijednosnica u posjedu do dospjeća		(36.925)	-
Smanjenje / (povećanje) vrijednosnica raspoloživih za prodaju		2.078	(14.368)
Smanjenje / (povećanje) vrijednosnica po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		7.894	(97.446)
(Povećanje) / smanjenje zajmova i potraživanja		(28.600)	10.000
(Povećanje) ostale imovine		531	(3.628)
(Smanjenje) /povećanje obveza od kupnje vrijednosnica		(14.950)	7.493
(Smanjenje)/ povećanje ostalih obveza		(863)	650
Primici od kamata		8.192	7.931
Primici od dividendi		2.253	4.126
Plaćene kamate			
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA		(93.195)	(73.586)

Izveštaj o novčanom toku Fonda

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

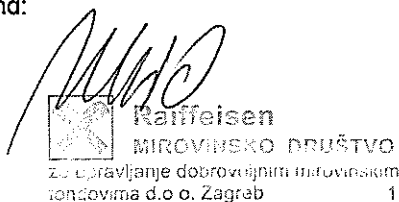
(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješka	2008.	2007.
Financijske aktivnosti			
Novčani primici od članova Fonda		83.559	83.705
Novčani primci po osnovi državnih poticaja		-	13.759
Novčani izdaci s osnove promjene članstva		(128)	(1.001)
Novčani izdaci temeljem isplate mirovina		(11.408)	(4.188)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) U FINACIJSKIM AKTIVNOSTIMA		72.023	92.275
(SMANJENJE) / POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENTA		(21.172)	18.689
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE		23.249	4.560
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	8	2.077	23.249

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

U ime Uprave Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. Zagreb, za Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond:

Direktorica
Mandica Zulić

Magazinska 69
10000 Zagreb,
Republika Hrvatska
30. ožujka 2009. godine

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI

Nastanak i povijest

Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond ("Mirovinski fond") osnovan je u lipnju 2002. godine, a započeo je s radom 6. kolovoza 2002. godine. Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim fondovima d.o.o. ("Društvo za upravljanje") upravlja Mirovinskim fondom.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja i zaštite vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona. Mirovinski fond se osniva na neodređeno vrijeme, kao fond otvorene naravi za članove koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine

Osnivanje i djelovanje mirovinskih fondova regulirano je Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donijet 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog zakona u narednim godinama.

Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska Agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku "Agencija").

Društvo za upravljanje Fondom

U skladu sa Statutom i Prospektom Fonda, te odredbama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, (u nastavku "Zakon"), fondom upravlja Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu (u nastavku "Društvo"). Društvo je registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 19. listopada. 2001.godine, a odobrenje za rad dobilo je 28. lipnja 2002. godine od Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja. Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Raiffesenbank Austria d.d Zagreb.

Društvo odgovara za štetu počinjenu vlasnicima udjela uslijed kršenja Sukladno zakonu. Društvo Fondu zaračunava naknadu za upravljanje propisanu zakonom.

Banka skrbnik

Sukladno zakonu, Društvo treba odabrati banku skrbnika kojoj će povjeriti čuvanje imovine Fonda. Tijekom 2008. godine, Društvo je promijenilo banku skrbnika. Do 30. prosinca 2008. godine banka skrbnik Fonda bila je Societe Generale – Splitska banka d.d. dok je nakon tog datuma banka skrbnik Fonda Hypo-Alpe-Adria Bank d.d., Zagreb(u nastavku "Banka skrbnik").

Banka skrbnik je procjenjivala vrijednost imovine Fonda u skladu sa zakonom i mjerodavnim propisima do studenog 2007. godine, a od studenog 2007. godine procjenjuje ju Društvo, a potvrđuje Banka skrbnik.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja

Strategija ulaganja Mirovinskog fonda je ostvarivanje visoke stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Mirovinskog fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Mirovinskog fonda u sljedeće vrijednosne papire, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

- vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica), odnosno država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a, bez ograničenja,
- obveznice i druge dužničke vrijednosne papire za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a, bez ograničenja,
- obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, odnosno obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, najviše do 30% imovine Mirovinskog fonda,
- dionice kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, najviše do 30% imovine Mirovinskog fonda,
- udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a, odnosno dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a, najviše do 30% imovine Mirovinskog fonda, s time da ulaganja u navedene vrijednosne papire istog izdavatelja ne smiju prelaziti 5% imovine Mirovinskog fonda,
- ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, najviše do 20% imovine Mirovinskog fonda, s time da ulaganja u navedene instrumente prema jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2,5% imovine Mirovinskog fonda,
- sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda, najviše do 5% imovine Mirovinskog fonda,
- terminske ugovore, opcije i ostale izvedene financijske instrumente radi zaštite imovine Mirovinskog fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Mirovinskog fonda. Terminski ugovori se moraju odnositi na dozvoljenu imovinu mirovinskog fonda i ne smiju stvoriti izloženost prema ulaganjima (na spot tržištu), koja se u suprotnosti s ograničenjima ulaganja koja se odnose na mirovinske fondove. Fond ne smije sklapati terminske ugovore zbog špekulacije.
- druge oblike imovine koje odredi Agencija.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina Mirovinskog fonda može se ulagati u oblike imovine država članica i država članica OECD-a najviše do 25% imovine Mirovinskog fonda.

Imovina Mirovinskog fonda mora se ulagati na način:

- da bude usklađena zbog rizika i eventualnih gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta, odnosno drugih tržišnih rizika s obvezama Mirovinskog fonda,
- da se uzima u obzir dospjeće obveza Mirovinskog fonda,
- da nakon prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju bude valutno usklađena s obvezama Mirovinskog fonda, s tim da se najviše 30% imovine Mirovinskog fonda može ulagati u imovinu koja je nominirana na valutu različitu od valute na koju glase obveze Mirovinskog fonda.

Ekonomsko okruženje

Financijska kriza koja je u tijeku utjecala je na financijski položaj i uspješnost poslovanja Fonda, prvenstveno zbog znatnog pada vrijednosti financijske imovine Fonda 2008. godine. Tijekom godine vrijednost financijske imovine Fonda se smanjila kao direktna posljedica pada na tržištu kapitala tijekom 2008. godine.

Zbog trenutne globalne krize i njenog utjecaja na tržište u Hrvatskoj, postoji mogućnost da će Fond poslovati u otežanim i neizvjesnijim uvjetima u 2009. godini. Utjecaj krize na djelatnosti Fonda trenutno nije moguće u cijelosti predvidjeti.

Uprava i nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. čine:

Nadzorni odbor

Vlasta Žubrinić Pick	Predsjednica
Vinka Pfeifer	Zamjenica predsjednice
Zoran Herljević	Član

Uprava

Mandica Zulić	Direktorica
---------------	-------------

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Standardi i tumačenja koji su na snazi za tekuće razdoblje

MRS 39 "Financijski instrumenti: Prepoznavanje i Mjerenje" i MSFI 7 "Financijski instrumenti: Objavljivanje" (Dopune u listopadu i studenom 2008. godine). Ove dopune dopuštaju reklasifikaciju određenih financijskih instrumenata:

- iz portfelja za trgovanje ili raspoloživi za prodaju u portfelj kredita i potraživanja, uzimajući u obzir da su financijski instrumenti u skladu sa zahtjevima portfelja i da Društvo ima namjeru i mogućnost držanja instrumenata u doglednoj budućnosti
- iz portfelja za trgovanje, no samo u rijetkim okolnostima i uz uvjet da se više ne drže uz namjeru prodaje u kratkom vremenskom periodu

Četiri tumačenja koja je izdao Odbor za tumačenje Međunarodnog financijskog izvještavanja (izvorno International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC) su na snazi za tekuće razdoblje, i to: IFRIC 11 „Primjenjujući MSFI 2 – Transakcije dionicama grupe i trezorskim dionicama“, IFRIC 12 „Ugovori o koncesijama za usluge“, IFRIC 13 „Plan očuvanja lojalnosti kupaca“, IFRIC 14 „Primjenjujući IAS 19 – Limit na sredstva iz planova definiranih primanja, minimalna potrebna sredstva financiranja i njihova interakcija“ i IFRIC 16 „Hedgiranje neto ulaganja u stranim operacijama“. Usvajanje spomenutih tumačenja nije dovelo do promjena računovodstvenih politika. Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni.

Standardi i tumačenja na snazi od 2009. godine

Na datum odobrenja financijskih izvještaja su bili izdani sljedeći standardi i tumačenja koja još nisu bila na snazi i koja neće utjecati na financijske izvještaje Fonda za prethodna razdoblja jer nisu primjenjiva na poslovanje Fonda:

- MSFI 1 (izmijenjen) „Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja“, izmjene koje se odnose na trošak ulaganja pri prvoj primjeni (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MSFI 2 (izmijenjen) „Isplate s temelja dionica“, izmjena uvjeta za stjecanje i otkazivanje (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MSFI 3 (izmijenjen) „Poslovna spajanja“, sveobuhvatna izmjena kod primjene metode stjecanja (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MSFI 5 (izmijenjen) „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MSFI 8 Operativni segmenti, na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.
- MRS 1 (izmijenjen) „Prezentiranje financijskih izvještaja“, izmjene koje se odnose na objavljivanje financijskih instrumenata s opcijom prodaje izdavatelju i obveze temeljem likvidacije (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja koji su na snazi od 2009. godine (nastavak)

- MRS 1 (izmijenjen) „Prezentiranje financijskih izvještaja“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 16 (izmijenjen) „Nekretnine, postrojenja i oprema“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 19 (izmijenjen) „Primanja zaposlenih“, temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 20 (izmijenjen) „Državne potpore i objavljivanja državne pomoći“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 23 (izmijenjen) „Troškovi posudbe“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 27 (izmijenjen) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ posljedice izmjene temeljem izmjena MSFI-ja 3 (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MRS 27 (izmijenjen) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“, izmjena koja se odnosi na trošak ulaganja pri prvoj primjeni (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 27 (izmijenjen) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 28 (izmijenjen) „Ulaganja u pridružena društva“, posljedice izmjene temeljem izmjena MSFI-ja 3 (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MRS 28 (izmijenjen) (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 29 (izmijenjen) „Financijsko izvještavanje u uvjetima hiperinflacije“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 31 (izmijenjen) „Udjeli u zajedničkim pothvatima“, posljedice izmjene temeljem izmjena MSFI-ja 3 (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MRS 31 (izmijenjen) „Udjeli u zajedničkim pothvatima“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 32 (izmijenjen) „Financijski instrumenti: prezentiranje“, izmjene koje se odnose na objavljivanje financijskih instrumenata s opcijom prodaje izdavatelju i obveze temeljem likvidacije (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja koji su na snazi od 2009. godine (nastavak)

- MRS 36 „Umanjenje imovine“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 38 (izmijenjen) „Nematerijalna imovina“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine.
- MRS 39 (izmijenjen) „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 39 (izmijenjen) „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, izmjene koje se odnose na prihvatljive zaštićene stavke (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)
- MRS 40 (izmijenjen) „Investicijske nekretnine“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- MRS 41 (izmijenjen) „Poljoprivreda“, izmjene temeljem Godišnje revizije MSFI-jeva iz svibnja 2008. godine (na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.)
- IFRIC 15 „Ugovori o izgradnji nekretnina“, na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009.
- IFRIC 17 „Raspodjela nemonetarne imovine vlasnicima“, na snazi za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.

Uprava Društva predviđa da će navedene izmjene standarda biti usvojene u financijskim izvještajima Fonda za godinu koja počinje 1. siječnja 2009 i da usvajanje ovih izmjena neće imati materijalnog učinka na financijske izvještaje Fonda u periodu početne primjene.

Osnova prikaza

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ("MSFI"), te sukladno Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Prikaz financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza i objavu potencijalnih sredstava i obveza na datum financijskih izvještaja, kao i prihoda i troškova u izvještajnom razdoblju. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Izveštajna valuta

Financijski izvještaji Fonda iskazani su u hrvatskim kunama (HRK). Na dan 31. prosinca 2008. i 2007. godine, službeni tečaj kune u odnosu na druge značajne valute bio je kako slijedi:

Valuta	2008.	2007.
1 EUR	7,324425	7,325131
1 USD	5,155504	4,985456

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka za sve instrumente koji nose kamatu po načelu obračunanih kamata. Prihodi od kamata uključuju stečene kamate zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prihodom, obveznice druge financijske instrumente.

Prihodi od dividendi

Dividende na vlasničke vrijednosnice priznaju se na datum izglasavanja dividende na Glavnoj skupštini društva ili kada je utvrđeno pravo na dividende, ovisno koji datum je raniji, a povezana potraživanja iskazuju se u bilanci u okviru "ostale imovine", odnosno u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od dividendi. Nakon isplate dividende, povezana potraživanja prebijaju se iznosom naplaćenog novca.

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- Ulazna naknada: prema Statutu Mirovinskog fonda, Društvo za upravljanje ima pravo na ulaznu naknadu u maksimalnom iznosu od 0,8% od uplaćenog doprinosa u prve tri godine trajanja članstva, do najviše 400 kuna, a u sljedećim godinama 0,25% uplaćenog doprinosa, do najviše 20 kuna. U slučajevima kada član odabere jednokratno plaćanje naknade, ona iznosi najviše 900 kuna za cijelo trajanje članstva. Naknada se ne naplaćuje za prijenos sredstava između fondova kojima upravlja Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. Budući da se naknada umanjuje od ukupnih doprinosa uplaćenih na račun Mirovinskog fonda i prenosi Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod već samo kao obveza Mirovinskog fonda. Prve uplate na žiro račun Mirovinskog fonda raspoređuju se na naknade od uplaćenih doprinosa i priznaju kao obveza prema Društvu za upravljanje te se prenose Društvu za upravljanje mjesečno. Ova naknada od uplaćenih doprinosa se ne priznaje kao prihod ni rashod u financijskim izvještajima Mirovinskog fonda, te su uplate od strane članova prikazane u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi (nastavak)

- Upravljačka naknada: prema Statutu Mirovinskog fonda, Društvo za upravljanje ima pravo na upravljačku naknadu, trenutno u iznosu od 1,8% godišnje (2007: 1,8%) od ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuju obveze u postupku namire za kupljene vrijednosnice). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.
- Izlazna naknada: društvo za upravljanje ima pravo na naknadu za izlaz koja se naplaćuje u svim slučajevima izlaza osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovina ili radi prelazaka članova iz Mirovinskog fonda u drugi mirovinski fond kojim upravlja Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od 10% od ukupnog stanja na osobnom računu člana za prvih deset godina članstva u Mirovinskom fondu, i 5% nakon isteka desete godine u Mirovinskom fondu od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana Mirovinskog fonda. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda.
- Naknada banci skrbniku obračunava se sukladno ugovoru, do 30. prosinca 2008. godine plaćala se u iznosu od 0,08% godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja u vrijednosne papire za osnovicu do 2 milijarde kuna, 0,07% godišnje za osnovicu od 2 do 3 milijarde kuna, te 0,06% godišnje za osnovicu iznad 3 milijarde kuna. Od 30. prosinca 2008. godine naknada banci skrbniku obračunava se u iznosu 0,03% godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja u vrijednosne papire Fond dnevno obračunava naknadu, a isplaćuje banci skrbniku jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec.

Strana sredstva plaćanja

Poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u kune po tečaju važećem na datum transakcije. Sve vrste imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti vrednuju se prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan vrednovanja. Sve pozitivne ili negativne tečajne razlike nastale promjenom deviznog tečaja nakon datuma poslovne promjene, uključene su u prihoda ili rashoda u računu dobiti i gubitka Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Sredstva i izvori sredstava izraženi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum bilance. Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Realizirani dobiti i gubici nastali preračunavanjem deviznih stavaka bilance po tečaju Hrvatske narodne banke svakodnevno se evidentiraju u kategoriju financijskih prihoda ili rashoda u računu dobiti i gubitka Fonda. Tečajne razlike po vrijednosnicama iskazuju se u okviru neto tečajnih razlika od vrijednosnica u računu dobiti i gubitka Fonda.

Vrijednosnice

Vrijednosnice se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji se imovina kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalažu isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one financijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Vrijednosnice su razvrstane u sljedeće kategorije: vrijednosnice "po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka", "vrijednosnice koje se drže do dospelosti", "vrijednosnice raspoložive za prodaju" te "dani zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijska imovina raspoloživa za prodaju, mjere se po njihovoj fer vrijednosti koja se temelji na njihovim prosječnim kotiranim tržišnim cijenama na datum bilance utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjenja za procijenjene buduće troškove prodaje ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata. Vlasničke i dužničke vrijednosnice koje kotiraju na stranim tržištima se vrednuju po zaključnoj cijeni ponude. Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje navedenih fondova.

Ukoliko kotirana tržišna cijena financijskog instrumenta nije dostupna na priznatoj burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta utvrđuje Agencija.

Fond svoje vrijednosne papire vrednuje sukladno pravilniku Agencije. Pravilnik odstupa od preporuke dane u Međunarodnom Računovodstvenom Standardu 39: Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje koji utvrđuje trenutnu ponudu na kupnju kao referentnu cijenu za utvrđivanje fer vrijednosti vrijednosnog papira. Ukoliko bi Fond primijenio cijenu sukladnu preporuci MSFI-a, vrijednost nerealiziranih dobitaka i fer vrijednost vrijednosnica bila bi za 932 tisuća kuna manja (2007.: 888 tisuća kuna manja) od navedene što predstavlja 0,28% (2007.: 0,25%) ukupne imovine Fonda. Uprava Društva smatra kako efekt nije materijalno značajan te nema utjecaja na financijske rezultate Fonda.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vrijednosnice (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ova kategorija uključuje: financijske instrumente namijenjene trgovanju (uključujući derivativne financijske instrumente) i instrumente koje je rukovodstvo početno odredilo kao instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo za upravljanje priznaje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina ili obveza sadrži ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Dobici i gubici od fer vrednovanja financijske imovine ili financijske obveze klasificirane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka uključujuću i tečajne razlike.

Realizirani dobiti i gubici po prodaji vrijednosnica po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka u trenutku prodaje vrijednosnica. Tečajne razlike koje nastaju prilikom prodaje vrijednosti priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

Imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja nije definirana kao zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospjeća ili financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice .

Fer vrijednost vrijednosnica raspoloživih za prodaju koje su denominirane u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina denominirana i zatim preračunava po srednjem tečaju na datum bilance. Promjena fer vrijednosti koja je povezana s tečajnim razlikama koje su posljedica promjene amortiziranog troška sredstva se priznaje u računu dobiti i gubitka, a druge promjene se priznaju u glavnici.

Dobici i gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u revalorizacijske rezerve direktno u izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda, osim dobitka (gubitka) od tečajnih razlika, do prestanka priznavanja financijske imovine kada se kumulativni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u revalorizacijske rezerve priznaju u račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vrijednosnice (nastavak)

Imovina koja se drži do dospijea

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijea, za koju Fond ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijea. Ulaganja koja se drže do dospijea uključuje neke dužničke vrijednosnice. Ulaganja koja se klasificiraju kao imovina koja se drži do dospijea vrednuju se amortiziranom iznosom primjenom metode efektivne kamatne stope. Prihod od kamata priznaje se u računu dobitka i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ova kategorija uključuje plasmane kod banaka.

Ulaganja koja se klasificiraju u zajmove i potraživanja vrednuju se amortiziranim iznosom. Trošak amortizacije se obračunava uzimajući u obzir postojeći diskont ili premiju pri kupnji, u cijelom razdoblju do dospijea. Dobici i gubici od ulaganja u financijsku imovinu koji se iskazuju amortiziranim iznosom priznaju se u računu dobitka i gubitka u trenutku prestanka priznavanja financijske imovine, kao i tijekom procesa amortizacije.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijskog sredstva i prihod od kamata raspoređuje tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prihodi od dužničkih instrumenata, osim vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Vrijednosnice, osim vrijednosnica po fer vrijednosti s iskazivanjem promjena fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, se na svaki dan bilance podvrgava procjeni postojanja pokazatelja o eventualnom umanjenju. Imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nakon početnog priznavanja financijskog sredstva, da je bilo utjecaja na buduće procijenjene novčane tokove od ulaganja. Umanjenje vrijednosti se priznaje po nastanku u računu dobiti i gubitka Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vrijednosnice (nastavak)

Izuzev glavničnih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka Fonda, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, prethodno priznati gubici zbog umanjenja se poništavaju kroz račun dobiti i gubitka Fonda do knjigovodstvenog iznosa ulaganja na datum poništenja umanjenja koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio da umanjenje nije bilo priznato.

Derivativni instrumenti i zaštita od rizika

U okviru svog redovnog poslovanja, Fond koristi derivativne financijske instrumente, kako bi umanjilo rizike vezane uz fluktuacije tečaja stranih valuta. Derivativni financijski instrumenti početno se mjere po trošku ulaganja uvećanom za troškove transakcije, a nakon početnog priznavanja vode se po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju cijena koje kotiraju na tržištu, temeljem modela diskontiranog novčanog toka ili modela za određivanje cijena opcija, ovisno što je primjereno.

Svi se derivativni instrumenti iskazuju kao imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao obveze kada im je fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastale. Sve dok pružaju učinkovitu zaštitu od rizika, derivativni instrumenti ne udovoljavaju primjeni računovodstva zaštite prema posebnim pravilima MRS 39: Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje, te se klasificiraju kao instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Spot transakcije koje se odnose na kupoprodaju stranih valuta iskazuju se po datumu trgovanja. Pozitivna ili negativna fer vrijednost spot transakcije od datuma trgovanja do datuma namire iskazuje se u bilanci kao potraživanje i obveza, te u računu dobiti i gubitka u okviru pozicije 'Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata'.

Fond na 31. prosinca 2008. godine nije imao aktivnih derivativnih financijskih instrumenata.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju i kupnju vrijednosnih papira koji se iskazuju po datumu trgovanja, a koji će se namiriti na dan namire. Datum namire je u pravilu tri dana od datuma trgovanja ako nije utvrđeno drukčije ugovorom.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća novac na računima i depozite po viđenju. Novčani ekvivalenti su kratkoročna ulaganja visoke likvidnosti koja se mogu u svakom trenutku konvertirati u poznate iznose novca i koja nisu izložena značajnim promjenama vrijednosti.

Novčani primici od članova fonda

Članstvo u Fondu uspostavlja se zaključivanjem ugovora s Društvom i otvaranjem osobnog računa u Fondu, a otpočinje prvom uplatom u fond, što se smatra prihvaćanjem ponude prema zaključenom ugovoru s Društvom.

Temeljem uplata u Fond, Član postaje vlasnikom udjela u Fondu i to razmjerno iznosu sredstava na njegovom osobnom računu. Sredstva Fonda su u potpunosti u vlasništvu svojih članova. Iznos sredstava na osobnom računu je osobna imovina Člana.

Novčani primici po osnovi državnih poticaja

Država potiče dobrovoljnu mirovinsku štednju odobravanjem poticajnih sredstava u iznosu od 25% godišnje od uplaćenih sredstava, ali najviše do 1.250 kuna godišnje. Poticajna sredstva pripisuju se na osobni račun člana i predstavljaju njegovu osobnu imovinu. Upisana poticajna sredstva preračunavaju se u obračunske jedinice i uvećavaju ukupni broj obračunskih jedinica na osobnom računu Člana.

Novčani izdaci s osnove promjene članstva

Članstvo u Fondu može prestati ako Član odluči promijeniti dobrovoljni mirovinski fond, odnosno prenijeti sredstva s osobnog računa u Fondu na osobni račun u drugom dobrovoljnom mirovinskom fondu.

Na dan prestanka članstva, sredstva se iz Raiffeisen dobrovoljnog mirovinskog fonda prenose na račun Člana u novoodabranom fondu. Vrijednost sredstava Člana Fonda obračunava se prema odredbama Zakona i propisima Agencije.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novčani izdaci temeljem isplate mirovina

Povlačenje iznosa kapitaliziranih sredstava s osobnog računa i njihovo prenošenje u mirovinsko osiguravajuće društvo moguće je najranije s navršениh 50 godina. Član ima pravo na izbor vrste i oblika mirovine, prema programima mirovinskog osiguravajućeg društva. Prijenosom ukupnih sredstava Članu prestaje članstvo u Fondu. Iznimno se mirovinska davanja mogu ostvariti u slučaju smrti ili invalidnosti i ranije, pod uvjetima utvrđenim ugovorom o članstvu.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u imovinu Fonda, obveze prema društvu za upravljanje fondovima s osnove naknada, obveze prema banci skrbniku s osnove naknade, obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Obveze su iskazane po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinsku vrijednost mirovinskog Fonda čini ukupna vrijednost imovine mirovinskog Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti mirovinskog Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica mirovinskog Fonda na isti dan.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

3. REALIZIRANI DOBICI OD PRODAJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

	2008.	2007.
Realizirani dobiti od prodaje vrijednosnica po fer vrijednosti kroz RDG	3.881	21.624
Realizirani dobiti od prodaje vrijednosnica raspoloživih za prodaju	-	3.622
Realizirani dobiti od prodaje vrijednosnica u posjedu do dospijea	10	-
Realizirani dobiti od prodaje vrijednosnica	3.891	25.246
Realizirani gubici od prodaje vrijednosnica po fer vrijednosti kroz RDG	(30.521)	(2.478)
Realizirani gubici od prodaje vrijednosnica raspoloživih za prodaju	(1.254)	(517)
Realizirani gubici od prodaje vrijednosnica	(31.775)	(2.995)
	(27.884)	22.251

Slijedi detaljan pregled svih realiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira za 2008. godinu:

Prodani vrijednosni papiri	Knjigovodstvena vrijednost	Prodajna cijena	2008.	2007.
Redovne dionice gospodarskih subjekata	119.816	102.680	(17.136)	9.427
Povlaštene dionice	2.127	1.386	(741)	0
Državne obveznice	52.311	51.067	(1.244)	3.215
Obveznice lokalne samouprave	-	-	-	1
Obveznice gospodarskih subjekata	-	-	-	(355)
Udjeli otvorenih investicijskih fondova	189.276	178.989	(10.287)	10.160
Derivativni instrumenti	126.754	128.278	1.524	(197)
	490.284	462.400	(27.884)	22.251

4. PRIHODI OD KAMATA I AMORTIZACIJA (PREMIJE) DISKONTA IMOVINE S FIKSNIM DOSPIJEĆEM

	2008.	2007.
Prihodi od kamata po novčanim računima	331	300
Prihodi od kamata po obveznicama	7.688	5.560
Prihodi od kamata po depozitima	1.894	275
Amortizacija diskonta imovine s fiksnim dospijećem	409	(2)
Amortizacija premije imovine s fiksnim dospijećem	(24)	5
	10.298	6.138

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

5. RASHODI S OSNOVE ODNOSA S DRUŠTVOM ZA UPRAVLJANJE

Rashodi s osnove odnosa s Društvom za upravljanje odnose na naknadu za upravljanje koju Fond plaća sukladno zakonskim propisima. Naknada za upravljanje Fondom obračunava se kao 1,80 % godišnje od ukupne imovine Fonda nakon odbitka svih obveza od investiranja u vrijednosnice. Izračun se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda na osnovi vrijednosti ukupne imovine Fonda. Isplaćuje se društvu za upravljanje jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec.

6. NEREALIZIRANI DOBICI (GUBICI) OD VRIJEDNOSNICA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

	2008.	2007.
Nerealizirani dobiti po vrijednosnicama po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	49.644	11.580
Nerealizirani gubici po vrijednosnicama po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.198)	(3.099)
	<u>(48.446)</u>	<u>8.481</u>

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

6. NEREALIZIRANI DOBICI (GUBICI) OD VRIJEDNOSNICA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITAKA (NASTAVAK)

Slijedi detaljan pregled nerealiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2008. godine:

Vrijednosni papir	Trošak nabave	Fer vrijednost	Revalorizacija imovine raspoložive za prodaju	Nerealizirani dobitak (gubitak) u 2008.	Neto tečajne razlike	Amortizacija diskonta (premijs)	2007.
Redovne dionice	116.896	71.871	-	(45.507)	482	-	5.884
Povlaštene dionice	2.088	855	-	(1.233)	-	-	73
Državne obveznice	115.895	117.011	(200)	-	1.294	22	-
Obveznice lokalne samouprave	3.307	3.323	(15)	-	31	-	-
Obveznice gospodarskih subjekata	53.118	50.739	(260)	(2.904)	534	251	(257)
Trezorski zapisi	19.967	20.359	-	-	392	-	-
Komercijalni zapis	34.408	35.586	-	1.178	-	-	-
Udjeli otvorenih fondova	4.007	4.027	-	20	-	-	2.781
Derivativni instrumenti	-	-	-	-	-	-	(332)
	349.686	303.771	(475)	(48.446)	2.733	273	8.149

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

7. VRIJEDNOSNICE U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	2008.	2007.
Obveznice Republike Hrvatske	105.290	66.756
Obveznice gospodarskih subjekata	41.144	-
	146.434	66.756

Vrijednosnice u posjedu do dospeljeća vrednuju se amortizacijom diskonta primjenom metode efektivne kamatne stope. Vrijednosnice u posjedu do dospeljeća odnose se na obveznice obveznice kako slijedi:

	Nominalna vrijednost	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
CROATIA 2014/ XS0190291582	21.973	20.400	20.908	0,60%	6,21%
RHMF-O-15CA/HRRHMFO15CA8	62.030	65.907	65.884	1,13%	19,58%
RHMF-O-19BA/HRRHMFO19BA2	19.044	18.000	18.498	0,52%	5,50%
XS0275181096 / AGROKOR 11	8.423	7.175	7.402	0,77%	2,20%
XS0196346042 / ZAGREBAČKA BANKA 2009	12.818	11.870	12.327	0,39%	3,66%
HRHEP0017CA4 / HEP-O-17CA	10.000	9.822	9.823	0,20%	2,92%
HRATGRO11CA5 / ATGR-O-11CA	500	447	447	0,43%	0,13%
HRPLORO133A7 / PLOR-O-133A	4.000	4.014	4.014	0,55%	1,19%
HRPODRO115A4 / PODR-O-115A	7.550	7.102	7.131	0,27%	2,12%
		144.737	146.434		43,51%

Tijekom godine u Fondu je reklasificirana financijska imovina iz kategorije financijske imovine raspoložive za prodaju u kategoriju financijske imovine koja se drži do dospeljeća. Reklasifikacija se provodi po fer vrijednosti financijske imovine na datum reklasifikacije. Fer vrijednost postaje novim troškom, odnosno amortiziranim troškom, dok se gubici i dobiti uknjiženi prije datuma reklasifikacije kasnije ne poništavaju. Efektivne kamatne stope na financijsku imovinu razvrstano u zajmove i potraživanja te imovinu u posjedu do dospeljeća se utvrđuju na datum reklasifikacije. Efektivne kamatne stope se dodatno prospektivno usklađuju za svako daljnje povećanje procijenjenih novčanih tokova. U trenutku reklasificiranja namjera i mogućnost Društva je da reklasificiranu financijsku imovinu Fond drži u dohlednu budućnost ili do dospeljeća.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

7. VRIJEDNOSNICE U POSJEDU DO DOSPIJEĆA (NASTAVAK)

Vrijednosti reklasificirane financijske imovine mogu se prikazati kako slijedi:

Vrijednosnica	Vrijednost na 31.12.2008	Fer vrijednost na datum reklasifikacije
RHMF-O-15CA/HRRHMFO15CA8	65.884	66.653
RHMF-O-19BA/HRRHMFO19BA2	18.498	18.050
XS0275181096 / AGROKOR 11	5.477	5.297
HRHEP0017CA4 / HEP-O-17CA	9.823	9.815
HRPLORO133A7 / PLOR-O-133A	4.014	3.989
HRPODRO115A4 / PODR-O-115A	5.813	5.670
Ukupno	109.509	109.474

U slučaju da financijska imovina nije reklasificirana tijekom tekućeg perioda, gubici fer vrijednosti priznati u revalorizacijskoj rezervi u kapitalu bi iznosili 13.534 tisuća kuna.

8. VRIJEDNOSNICE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

	2008.	2007.
Obveznice Republike Hrvatske	11.721	64.537
Obveznice lokalne samouprave	3.323	-
Obveznice gospodarskih subjekata	1.948	-
	16.992	64.537

Vrijednosnice raspoložive za prodaju odnose se na obveznice kako slijedi:

	Nominalna vrijednost	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
XS0305384124 / CBRD 2017	732	549	580	0,04%	0,17%
HRRHMFO125A3 / RHMF-O-125A	3.662	3.700	3.655	0,10%	1,09%
HRRHMFO142A8 / RHMF-O-142A	7.691	7.339	7.486	0,16%	2,22%
HRGDRI0167A4 / GDRI-O-167A	3.662	3.307	3.323	2,03%	0,99%
XS0275181096 / AGROKOR 11	366	262	255	0,03%	0,08%
HRNEXEO116A7 / NEXE-O-116A	2.000	1.940	1.693	0,04%	0,50%
		17.097	16.992		5,05%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

9. VRIJEDNOSNICE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

	Način vrednovanja	2008.	2007.
Dionice domaćih izdavatelja	Prosječna cijena trgovanja na burzi	69.227	98.283
Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima	Po vrijednosti udjela	4.027	94.904
Obveznice domaćih izdavatelja	Prosječna cijena trgovanja na burzi	7.647	3.498
Dionice stranih izdavatelja	Po zadnjoj cijeni trgovanja	3.499	-
Trezorski zapisi	Prosječna cijena trgovanja na burzi	20.359	-
Komercijalni zapisi	Prosječna cijena trgovanja na burzi	35.586	-
		140.345	196.685

Nakon početnog priznavanja, fer vrijednost vrijednosnica po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka se mjeri sukladno regulativi Agencije, kao što je navedeno u bilješci 2.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

9. VRIJEDNOSNICE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

9.1 Dionice domaćih izdavatelja

	Broj dionica	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u vlasništvu izdavatelja	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
Redovne dionice domaćih izdavatelja					
US4432962078 / THTC LI	29.808	8.578	6.008	0,04%	1,80%
HRATGRRRA0003 / ATGR-A	30.455	19.848	14.020	1,23%	4,17%
HRATPLRA0008 / ATPL-R-A	15	42	10	0,00%	0,00%
HRBLSCRA0003 / BLSC-R-A	11.772	9.868	5.595	1,01%	1,66%
HRERNTTRA0000 / ERNT-R-A	5.931	12.438	7.180	0,45%	2,13%
HRHT00RA0005 / HT-R-A	25.380	7.380	5.071	0,03%	1,51%
HRHUPZRA0002 / HUPZ-R-A	4.214	8.830	6.321	0,85%	1,88%
HRISTTRA0009 / ISTT-R-A	15.331	6.899	5.427	0,33%	1,62%
HRMGMARA0005 / MGMA-R-A	105.037	22.392	8.529	2,15%	2,53%
HRMDKARA0000 / MDKA-R-A	1	19	9	0,00%	0,00%
HRPODRRA0004 / PODR-R-A	11.799	4.193	3.076	0,22%	0,91%
HRVIORARA0001 / VIRO-R-A	1.012	1.670	350	0,07%	0,10%
HRZAPIRA0005 / ZAPI-R-A	1.283	5.288	3.715	0,21%	1,10%
HRQUNERA0008 / QUNE-R-A	33.638	3.348	3.061	1,49%	0,91%
Redovne dionice domaćih izdavatelja		110.793	68.372		20,32%
Povlaštene dionice domaćih izdavatelja					
HRADRSPA0009 / ADRS-P-A	4.434	2.088	855	0,07%	0,25%
Povlaštene dionice domaćih izdavatelja		2.088	855		0,25%
Ukupno dionice domaćih dioničkih društava		112.881	69.277		20,57%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

9. VRIJEDNOSNICE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

9.2 Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima

	Broj dionica	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
HRPBZIUNVCF6 / PBZ NOVČANI FOND	33.945,5560	4.007	4.027	0,93%	1,20%
		4.007	4.027		1,20%

9.3 Obveznice domaćih izdavatelja

	Nominalna vrijednost	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
XS0275181096 / AGROKOR 11	1.150	10.486	7.647	1,00%	2,27%
		10.486	7.647		2,27%

9.4 Dionice stranih izdavatelja

	Broj dionica	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u vlasništvu izdavatelja	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
AT0000612601 / INTERCELL	11.300	2.162	1.808	0,02%	0,54%
AT0000743059 / OMV AG	6.370	2.178	874	0,00%	0,26%
AT0000837307 / ZUMTOBEL	20.000	1.763	817	0,04%	0,24%
		6.103	3.499		1,04%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

9. VRIJEDNOSNICE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

9.6 Trezorski zapis

	Nominalna vrijednost	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
HRRHMFT951E9 / RHMF-T-951E	21.793	19.967	20.359	1,01%	6,05%
		19.967	20.359		6,05%

9.5 Komercijalni zapisi

	Nominalna vrijednost	Ukupan trošak nabave	Vrijednost na datum izvještaja	Udjel u ukupnom izdanju	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
HRDLKVM937A5 / DLKV-M-937A	7.500	6.892	7.081	3,75%	2,10%
HRDLKVM930A0 / DLKV-M-930A	3.000	2.771	2.861	1,50%	0,85%
HRIGH0M926A8 / IGH-M-926A	6.000	5.541	5.754	2,40%	1,71%
HRMGMA916A / MGMA-M-916A	4.800	4.425	4.683	3,20%	1,39%
HRINGRM934A7 / INGR-M-934A	12.000	11.098	11.373	8,00%	3,38%
HRVARTM926A6 / VART-M-926A	4.000	3.681	3.834	4,00%	1,14%
		34.408	35.586		10,57%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

10. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA

	2008.	2007.
Zajmovi i potraživanja	28.600	-
	<u>28.600</u>	<u>-</u>

Pregled depozita na 31. prosinca 2008. godine je kako slijedi:

	Valuta	Kamatna stopa	Datum dospijeća	2008.	Udjel u cjelokupnoj imovini fonda
ERSTE & STEIERMAERKISCHE BANK D.D.	HRK	7,00%	02.04.2009.	7.800	2,32%
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	HRK	6,50%	07.04.2009.	7.800	2,32%
VOLKSBANK	HRK	4,50%	07.01.2009	6.500	1,93%
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA	HRK	4,50%	07.01.2009.	6.500	1,93%
				<u>28.600</u>	<u>8,50%</u>

11. OSTALA IMOVINA

	2008.	2007.
Potraživanja po stečenoj kamati	1.956	476
Potraživanja sa osnove dividendi, novčanih depozita i otplate obveznica	-	68
Potraživanja s osnove prijenosa udjela	95	-
	<u>2.051</u>	<u>544</u>

Potraživanja po stečenoj kamati dospijevaju na datum dospijeća kupona dužničkog instrumenta, dok dividende dospijevaju na osnovu odluke skupštine pojedinog Društva. Sukladno prirodi potraživanja ne postoji rizik ne naplate istih.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

12. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2008.	2007
Novac na računu u kunama	2.052	23.157
Novac na računu u stranim valutama	25	92
	<u>2.077</u>	<u>23.249</u>

13. OBVEZE

	2008.	2007.
Obveze za kupnju vrijednosnih papira	997	16.240
Obveze prema Društvu za upravljanje	944	1.685
Obveze za prijenos udjela	212	6
Obveze prema skrbničkoj banci	28	23
Ostale obveze	-	40
	<u>2.181</u>	<u>17.994</u>

Sve obveze se podmiruju po datumu dospijea.

14. OBRAČUNSKJE JEDINICE FONDA

Kretanje broja obračunskih jedinica tijekom godine je kako slijedi:

2008.	Broj OJ	000 HRK
Na početku razdoblja	2.088.913,9360	279.410
Izdano tijekom razdoblja	607.316,422	83.558
Povučeno temeljem istupanja iz fonda	(918,4196)	(128)
Povučeno temeljem isplate mirovina	<u>(81.574,8032)</u>	<u>(11.408)</u>
Ukupno na kraju razdoblja	<u>2.613.737,1352</u>	<u>351.432</u>
2007.	Broj OJ	000 HRK
Na početku razdoblja	1.495.617,8044	187.135
Izdano tijekom razdoblja	627.608,1152	97.464
Povučeno temeljem istupanja iz fonda	(6.858,5860)	(1.001)
Povučeno temeljem isplate mirovina	<u>(27.453,3976)</u>	<u>(4.188)</u>
Ukupno na kraju razdoblja	<u>2.088.913,9360</u>	<u>279.410</u>

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

14. OBRAČUNSKJE JEDINICE FONDA (NASTAVAK)

Vrijednost obračunskih jedinica na kraju svake godine je kako slijedi:

	2008.	2007.
Neto imovina fonda na početku razdoblja	333.777	210.100
Broj obračunskih jedinica na početku razdoblja	<u>2.088.931,9360</u>	<u>1.495.617,8044</u>
Vrijednost obračunske jedinice na početku razdoblja	<u>159,7848</u>	<u>140,4768</u>
Neto imovina fonda na kraju razdoblja	334.318	333.777
Broj obračunskih jedinica na kraju razdoblja	<u>2.613.737,3152</u>	<u>2.088.913,9360</u>
Vrijednost obračunske jedinice na kraju razdoblja	<u>127,9079</u>	<u>159,7848</u>

Dodatni pokazatelji i podatci za obračunske jedinice na kraju svake godine je kako slijedi:

	2008.	2007.
Odnos troškova i prosječne neto imovine	2,2223%	2,3610%
Odnos neto dobiti od ulaganja i prosječne neto imovine	(7,5538%)	8,8311%
Prinos mirovinskog fonda	(19,9499%)	13,7447%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Na tržištu kapitala Društvo upravlja Fondom konzervativno i to prvenstveno u cilju sigurnosti ulaganja zbog prirode svog poslovanja (tj., ulaganja doprinosa članova u cilju povećanja vrijednosti imovine Fonda kako bi se osigurala isplata mirovina članovima Fonda), a nakon toga i profitabilnosti ulaganja. Ciljevi ulaganja koje provodi Društvo su određeni sljedećim principima: sigurnost ulaganja, raznovrsnost ulaganja i održavanje dovoljne razine likvidnosti, a što se postiže primjenom Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (tj., propisanim najvećim dozvoljenim ulaganjima za pojedine vrste vrijednosnih papira kao i drugim ograničenjima ulaganja), kao i uz pomoć detaljne analize rizika. Odluke o upravljanju portfeljem donosi Uprava Društva i Direkcija ulaganja i analize, dok je za dnevno upravljanje ulaganjima i rizicima ulaganja zadužena Direkcija ulaganja i analize. Investicijske odluke donose se na temelju fundamentalnih i tehničkih analiza pojedinih vrijednosnica te analiza rizika pojedinačnih vrijednosnica i portfelja u ukupnosti, a uvažavajući temeljna načela ulaganja. Uprava preko Direkcije za nadzor nadzire poštovanje zakonskih limita te poštivanje internih ograničenja ulaganja imovine.

Sukladno zakonskim propisima Društvo može, u ime i za račun Fonda, koristiti terminske poslove, opcije i druge financijske izvedenice samo u cilju zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne može biti veća od neto imovine Fonda. Uprava preko Direkcije za nadzor nadzire poštivanje zakonskih i internih ograničenja ulaganja u financijske izvedenice te pratiti postupke upravljanja rizicima radi zaštite interesa članova Fonda.

Direkcija nadzora ocjenjuje tržišne rizike za imovinu fonda na dnevnoj bazi koristeći varijančno-kovarijančni model za atribuciju rizika koji se zasniva na više glavnih faktora rizika prema kojima se rizici drugih vrijednosnih papira projiciraju.

Procedure upravljanja rizicima koje se primjenjuju na ulaganja, kao i procedure upravljanja novčanim sredstvima i obvezama, mogu se sažeti na sljedeći način:

Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik promjene cijena financijskih instrumenata i uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik. Strategija upravljanja tržišnim rizicima određena je investicijskim ciljevima Fonda, a sukladno usvojenim politikama i procedurama. Društvo nastoji upravljati tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja te prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata mijenjati uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa relativno u odnosu na kamatnu stopu po kojoj se vrednuje financijski instrument. Kamatni rizik novčanog tijeka financijskog instrumenta je rizik da će se njegov kamatni trošak mijenjati u vremenu.

Na datum bilance ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom u ukupnoj vrijednosti od 228.195 tisuća HRK (2007: 68.365 tisuća HRK). S obzirom da je najveći dio dužničkih vrijednosnih papira Fonda klasificirano kao ulaganja koja se drže do dospeljeća i to u iznosu od 147.211 tisuća HRK (2007: 66.756 tisuća HRK), kamatni rizik je minimiziran. U 2008. godini Društvo nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kamatnim rizikom Fonda.

Na datum bilance modificirana duracija obvezničkog dijela portfelja Fonda iznosila je 0,48 što znači da ukoliko kamatne stope porastu za 1 postotni bod za sva dospeljeća, očekuje se da se vrijednost obvezničkog portfelja smanji za 0,48%. Prema vrijednosti obvezničkog portfelja na datum bilance u iznosu od 172.250 tisuća HRK, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja iznosilo bi 827 tisuća kuna (2007: 5.654 tisuća HRK).

Tablica u nastavku objedinjuje izloženost Fonda kamatnom riziku. U njoj je prikazana imovina i obveze Fonda prema ugovornom roku promjene kamate ili dospeljeću, ovisno što je ranije.

2008.	Do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
							000 HRK
Imovina							
u portfelju do dospeljeća	-	-	12.774	18.547	115.113	-	146.434
raspoloživo za prodaju	-	-	-	5.602	11.390	-	16.992
fer vrijednost kroz RDG	-	-	55.945	7.647	-	76.753	140.345
zajmovi i potraživanja	13.000	-	15.600	-	-	-	28.600
druga imovina	2	-	-	-	-	-	2.051
novac i ekvivalenti	2.077	-	877	595	483	94	2.077
Ukupna imovina (1)	15.079	-	85.196	32.392	126.986	76.847	336.499
Obveze							
obveze spram ulaganja, Društvu i banci skrbniku	-	-	-	-	-	1.988	1.988
obveze za prijenos udjela	-	-	-	-	-	193	193
Ukupne obveze (2)	-	-	-	-	-	2.181	2.181
Neto imovina 31.12.2008 (1) - (2)	15.079	350	86.215	32.050	125.926	74.699	334.318

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

2007.	Do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
							000 HRK
Imovina							
u portfelju do dospijea	-	-	410	-	66.346	-	66.756
raspoloživo za prodaju	-	-	-	-	64.537	-	64.537
fer vrijednost kroz RDG	-	-	-	3.498	-	193.187	196.685
zajmovi i potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
druga imovina	-	-	476	-	-	68	544
novac i ekvivalenti	23.249	-	-	-	-	-	23.249
Ukupna imovina (1)	23.249	-	886	3.498	130.883	193.255	351.771
Obveze							
obveze spram ulaganja, Društvo i banci skrbniku	-	-	-	-	-	17.988	17.988
obveze za prijenos udjela	-	-	-	-	-	6	6
Ukupne obveze (2)	-	-	-	-	-	17.994	17.994
Neto imovina 31.12.2007. (1) - (2)	23.249	-	886	3.498	130.883	175.261	333.777

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će vrijednost financijskog instrumenta fluktuirati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz promjena cijena trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno regulativi Agencije, Fondu dozvoljeno je ulaganje isključivo u likvidne vlasničke vrijednosnice, koje kotiraju na službenim burzama i čija cijena je poznata. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice i iz ulaganja u otvorene investicijske fondove čije cijene udjela su određene tržišnim cijenama vrijednosnih papira u njihovim portfeljima.

Na datum bilance ukupna vrijednost domaćeg dioničkog portfelja iznosila je 66.167 tisuća HRK (2007: 180.104 tisuća HRK). Sistematski rizik domaćeg dioničkog portfelja iznosio je 0,43 što znači da ukoliko bi došlo do pada domaćeg dioničkog tržišta za 1 postotni bod, tada bi se vrijednost domaćeg dioničkog portfelja smanjila za 0,43%. Prema vrijednost imovine domaćeg dioničkog portfelja na datum bilance, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti iznosilo bi 285 tisuća HRK (2007: 792 tisuća HRK).

Na datum bilance ukupna vrijednost inozemnog dioničkog portfelja iznosila je 3.498 tisuća HRK (2007: 13.084 tisuća HRK). Sistematski rizik inozemnog dioničkog portfelja iznosio je 0,53 što znači da ukoliko bi došlo do pada inozemnog dioničkog tržišta za 1 postotni bod, tada bi se vrijednost inozemnog dioničkog portfelja smanjila za 0,53%. Prema vrijednost imovine inozemnog dioničkog portfelja na datum bilance, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti iznosilo bi 18 tisuća HRK (2007: 106 tisuća HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tečajni rizik

Tečajni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u deviznim tečajevima. Sigurna ulaganja, diverzificirani portfelj i neprestano praćenje promjena deviznih tečajeva smanjuju ovaj rizik.

U 2008. godini Društvo je koristilo devizne forarde u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika.

	HRK	EUR	Druge valute	Ukupno 000 HRK
Imovina				
u portfelju do dospjeća	87.299	59.135	-	146.434
raspoloživo za prodaju	1.693	15.299	-	16.992
fer vrijednost kroz RDG	102.832	31.505	6.008	140.346
zajmovi i potraživanja	28.600	-	-	28.600
druga imovina	870	1.181	-	2.051
novac i ekvivalenti	2.052	13	12	2.077
Ukupna imovina (1)	223.711	106.767	6.020	336.499
Obveze				
obveze spram ulaganja, Društvu i banci skrbniku	1.988	-	-	1.988
obveze za prijenos udjela	193	-	-	193
Ukupne obveze (2)	2.181	-	-	2.181
Neto imovina 31.12.2008 (1) - (2)	221.530	106.767	6.020	334.318

Na dan bilance, 35,27 % (2007:37,79 %) investicijskog portfelja Fonda je bilo nominirano u eurima, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na euro za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na investicijski portfelj na način da bi se njegova vrijednost snizila za 0,35 % (2007: 0,38%), odnosno 1.063 tisuća kuna (2007: 1.261 kuna)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Fondu ugrozilo bi likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum bilance od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i raspoloživih za prodaju odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum bilance, kako je prikazano u bilanci. Rizik da druga strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2008. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novac i novčani ekvivalenti, ulaganja u dužničke vrijednosnice, derivativni financijski instrumenti i ostala potraživanja. Fond je također indirektno bio izložen kreditnom riziku kroz svoja ulaganja u investicijske fondove koji ulažu u dužničke vrijednosnice. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u vrijednosnice Republike Hrvatske i domaćih dioničkih društava. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane hrvatskih dioničkih društava. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje namire. Fer vrijednost financijske imovine najbolje prikazuje izloženost kreditnom riziku na datum bilance.

Financijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum bilance da stranke u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze (isključujući rizik instrumenata kroz ulaganja u investicijske fondove):

<i>Financijski instrumenti s kreditnim rizikom</i>	2008.	2008.	2007.	2007.
Domaći državni rizik				
- Republika Hrvatska	138.020	41,02%	131.742	37,45%
Domaći korporativni rizik prema industriji				
- Prehrambena industrija	22.656	6,73%	3.524	1,00%
- Bankarstvo	41.805	12,42%	-	-
- Građevinarstvo	28.768	8,55%	-	-
- Električna energija	9.866	2,93%	-	-
- Distribucija	9.235	2,74%	-	-
- Tekstilna industrija	3.834	1,14%	-	-
Domaći rizik lokalne vlasti	3.391	1,01%	-	-
Ostala potraživanja	94	0,03%		
Ostala imovina	78.830	23,43%	216.505	61,55%
Ukupna imovina	336.499	100,00%	351.771	100,00%

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, također poznat pod nazivom rizik financiranja, je rizik da će Fond imati poteškoća u prikupljanju sredstava za podmirenje obveza povezanih s financijskim instrumentima. S obzirom da Fond nema obveza u pogledu financijskih instrumenata, rizik postoji jedino u dnevnom poslovanju. Zbog dobrog položaja Fonda glede likvidnosti, rizik je nizak.

Financijski instrumenti koje posjeduje Fond sastoje se uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove te u dionice. U sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu se lako prodati bilo direktno ili kroz repo ugovore u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti.

16. FER VRIJEDNOST

Fer vrijednost je iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji koja se obavlja po tržišnim uvjetima.

Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum bilance. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze u postupku namire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijanja ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Glavne metode i pretpostavke za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata su opisane u Bilješci 2 Značajne računovodstvene politike.

Na dan 31. prosinca 2008. godine, knjigovodstvena vrijednost financijskih instrumenata čija se fer vrijednost mogla pouzdano izmjeriti na temelju njihovih kotiranih cijena je iznosila 304.948 tisuća HRK (2007: 315.507 tisuća kuna), te sukladno tome Fond nije imao ulaganja u financijske instrumente čija se fer vrijednost utvrdila tehnikama procjena.

Na dan 31. prosinca 2008. godine, knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se drže do dospijanja bila je 146.434 tisuća HRK dok je njihova fer vrijednost iznosila 131.756 tisuća HRK.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

17. POVEZANA DRUŠTVA

Povezanim stranama smatraju se on strane koje imaju sposobnost kontrolirati drugu stranu ili koje imaju značajan utjecaj na drugu stranu pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. U tablici ispod prikazani su odnosi koje je Fond imao s povezanim stranama u navedenim razdobljima:

	2008.	2007.
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	39.940	11.305
	<u>39.940</u>	<u>11.305</u>

Kao što je objavljeno u bilješci 2 financijskih izvještaja 30 prosinca 2008, Hypo Alpe Adria Bank d.d je postala banka skrbnik Fonda i sukladno tome povezana strana Fondu. Tijekom 2008 Fond nije imao transakcija s Hypo Alpe Adria Bank d.d

18. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji su potpisani i njihovo izdavanje odobreno je 30. ožujak 2009. godine.

Financijske izvještaje odobrila je Uprava Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. dana 30. ožujka 2009. godine:

Direktorica

Mandica Zulić

Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
4. Upravljanje dobrovoljnim mirovinskim
fondovima d.o.o. Zagreb